

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้ คือ

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านวิชาการ ตามลำดับ ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ คือ มีส่วนร่วมวางแผนจัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มีส่วนร่วมวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีในท้องถิ่น นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ คือ มีส่วนร่วมวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้เรียน ครู และชุมชน มีส่วนร่วมประชุมวางแผนจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการสนับสนุน

ส่งเสริมกิจกรรมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมประเมินและรายงานการใช้งบประมาณพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ มีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า และมีส่วนร่วมจัดประชาสัมพันธุ์ให้ชุมชนทราบผลการปฏิบัติงาน รับข้อมูลย้อนกลับจากชุมชน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ คือ มีส่วนร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน มีส่วนร่วมจัดระบบสาธารณูปโภค บำรุงรักษาอาคารสถานที่ของเสียและกำจัดขยะ และมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้ปกครองที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่

3.1 ด้านวิชาวิชาการ ผู้ปกครองไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วม ไม่เข้าใจเกี่ยวกับงานทางด้านวิชาการ และคิดว่าหลักสูตรการศึกษาควรเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ผู้ปกครองไม่มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้อง

3.2 ด้านงบประมาณ ผู้ปกครองไม่เข้าใจเกี่ยวกับงานด้านงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณ และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ไม่เอื้ออำนวยต่อการช่วยเหลือด้านเงินทุนการศึกษา

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้ปกครองคิดว่าการคัดเลือกบุคคลเป็นการดำเนินงานตามขั้นตอนของทางราชการซึ่งผู้ปกครองไม่สามารถเข้าไปเกี่ยวข้องได้ และในการคัดเลือกครูดีเด่น ผู้ปกครองไม่ทราบคุณสมบัติในการคัดเลือก

3.4 ด้านการบริหารทั่วไป ผู้ปกครองไม่ทราบข้อมูลข่าวสารจากทางโรงเรียน และในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบแต่เนิ่น ๆ

4. ความต้องการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่

4.1 ด้านวิชาการ ผู้ปกครองต้องการเข้าร่วมวางแผนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน เข้าร่วมวางแผนในการนำวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน และเข้าร่วมวางแผนในการรวบรวมแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

4.2 ด้านงบประมาณ ผู้ปกครองต้องการติดตามการใช้งบประมาณ ร่วมประชุม การรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ร่วมจัดกิจกรรมเพื่อหารายได้ให้โรงเรียน ร่วมวางแผน ในการจัดหาเงินทุนเพื่อการศึกษา และร่วมวางแผนในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ

4.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้ปกครองต้องการร่วมวางแผนในการจัดหาบุคคลซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และกำหนดคุณลักษณะ ในการคัดเลือกครูดีเด่น

4.4 ด้านการบริหารทั่วไป ผู้ปกครองต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของ โรงเรียน เข้าร่วมประชุมเพื่อพบปะกับครูผู้สอนบุคลากร ร่วมวางแผนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของ โรงเรียน ร่วมวางข้อกำหนดในการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน และร่วมรับฟังรายงานผลการดำเนินงานประจำปี

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตื่นตัวของผู้ปกครองในชุมชนที่มีต่อการจัดการศึกษาที่ปัจจุบันส่งเสริมให้ผู้ปกครองหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือเป็นผู้กำหนดความต้องการในการพัฒนาการเรียน การศึกษาของแต่ละชุมชน เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 (ราชกิจจานุเบกษา, 2545 : www.seal2thai.org/kru/kru012b.htm) และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 8 ข้อ 2 และมาตรา 9 ข้อ 6 ก็ได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา และมาตรา 44

ที่ได้ให้สิทธิผู้แทนผู้ปกครองในการเป็นคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน ดังแนวคิดการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 39 ที่มุ่งให้ทุกส่วนของสังคมตั้งแต่บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน มีส่วนร่วมในระดับปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด และมุ่งหวังที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้จัดการศึกษาบรรลุตามความหวังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้เกิดทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพในการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 189) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนทั่วไปได้เข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรม โดยการร่วมมือ หรือการร่วมสนับสนุน โดยการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ส่วนคำกล่าวของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537 : 187-189) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา เป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยสิน บุญภูมิ (2547 : 75-76) ที่พบว่า ความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาในทุก

1.1 ด้านวิชาการ จากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม ด้านวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ได้แก่ มีส่วนร่วมวางแผนจัดหาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มีส่วนร่วมวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีในท้องถิ่น มีส่วนร่วมแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน มีส่วนร่วมวางแผนการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียน มีส่วนร่วมจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น มุมหนังสือ ห้องสมุด อุทยานการศึกษา และจัดเครือข่ายการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง และจัดทำเนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้ปกครองและครูในการให้การศึกษาในโรงเรียน รวมถึงสามารถพัฒนางานของโรงเรียนได้ โดยอาศัยความร่วมมือและความรู้ ความชำนาญและความสามารถพิเศษของผู้ปกครอง เพื่อเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2546 : 58) ได้กล่าวว่า การบริหารงานด้านวิชาการ ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา ให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้เอง เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร กำหนดแหล่งเรียนรู้ ออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน และออกแบบการประเมินผล

ผู้เรียน สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2543 : 102-107) ที่พบว่า ในด้านวิชาการชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาส่งเสริมงานวิชาการ โดยควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเปิด โอกาสให้ชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรในฐานะภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกำหนด ขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาชีพท้องถิ่น เปิดสถานประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมการ เผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น ทำความเข้าใจบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนร่วมกำหนดองค์ ความรู้และประสบการณ์ที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ ร่วมให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ กระบวนการเรียนการสอนและกำหนดมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สม ลักษณ์ ภูคำแสน (2540 : 44) ที่พบว่า การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานด้าน วิชาการของโรงเรียนนั้น ปรากฏว่า ร้อยละ 100 เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ควรจะให้ชุมชนเข้ามามี บทบาทในด้านวิชาการในโรงเรียน ซึ่งอยู่ในลักษณะต่าง ๆ ที่มีความคิดเห็นเกินร้อยละ 50 ซึ่ง โรงเรียนต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ถือเป็นวิทยากรท้องถิ่น รมรงค์เข้าเรียนต่อของนักเรียน จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด ควบคุมความประพฤติของนักเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ชัยสิน บุญภูมิ (2547 : 75-76) ที่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องการมีส่วนร่วมใน การกำหนดมาตรฐานการศึกษา และแนวทางการพัฒนาวิชาการให้เป็นไปตามความต้องการ ของชุมชน

1.2 ด้านงบประมาณ จากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครอง นักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ได้แก่ มีส่วนร่วมวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน และความต้องการของผู้เรียน ครู และชุมชน มีส่วนร่วมประชุมวางแผนจัดสรรเงิน งบประมาณเพื่อการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วม วางแผนจัดหาสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับโรงเรียน มีส่วนร่วมประเมินและ รายงานการใช้งบประมาณพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีส่วนร่วมกำหนดวิธีการบริหาร งบประมาณของโรงเรียน มีส่วนร่วมวางแผนจัดหารายได้และการบริจาคเงินเพื่อพัฒนา โรงเรียน มีส่วนร่วมตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการเงิน มีส่วนร่วมจัดทำแผนงบประมาณ และมี ส่วนร่วมกำหนดผลการพัฒนาที่คาดหวังของโรงเรียน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง อาจ เนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย และมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ทำให้สามารถช่วยหาทุนการศึกษา จัดหาอุปกรณ์สื่อต่าง ๆ ในการเรียนให้กับโรงเรียน เพื่อเสริม การเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ กรมสามัญศึกษา (2543 : 71) ที่พบว่า ในอนาคตควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการจัดเก็บภาษีการศึกษา เพื่อใช้เป็นทุนแก่

โรงเรียน ร่วมวางแผนสนับสนุนด้านงบประมาณ ร่วมจัดกิจกรรมหารายได้ นำเงินภาษี บำรุงท้องถิ่นมาแบ่งปันส่วนให้กับโรงเรียนและร่วมตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยสิน บุญภูมิ (2547 : 75-76) ที่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณ และกำกับติดตามการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณของสถานศึกษา

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล จากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ได้แก่ มีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า และมีส่วนร่วมจัดประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบผลการปฏิบัติงาน รับข้อมูลย้อนกลับจากชุมชน นอกนั้นอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม มีความตระหนักและให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองเป็นอย่างมาก อีกทั้งมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองนักเรียนกับโรงเรียน แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2543 : 101) ที่พบว่า ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรของโรงเรียน สร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ครู สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาบุคลากร และร่วมกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยสิน บุญภูมิ (2547 : 75-76) ที่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากร และส่งเสริมด้านสวัสดิการให้กับบุคลากรที่ประพฤติดี มีคุณธรรมให้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

1.4 ด้านการบริหารทั่วไป จากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ได้แก่ มีส่วนร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน มีส่วนร่วมจัดระบบสาธารณูปโภค บำรุงรักษาอาคารสถานที่ของเสียและกำจัดขยะ มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนทรัพยากรทางการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีส่วนร่วมจัดภูมิทัศน์ บรรยากาศสภาพแวดล้อมให้มีความร่มรื่น สวยงาม มีส่วนร่วมวางแผนประชุมผู้ปกครอง และมีส่วนร่วมระดมทรัพยากรและจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมทั้งสากลและท้องถิ่น นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม ได้ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองเป็นอย่างมากในการเข้ามามีส่วนร่วมทั้งการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานประจำปี จัดทำระบบสาธารณูปโภค

บำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้ร่มรื่น สวยงาม มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้มากขึ้น มีสิ่งบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนการสอน และสื่อสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอในการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมระดมทรัพยากรและจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมทั้งสากลและท้องถิ่น สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ กรมสามัญศึกษา (2543 : 101-102) ที่พบว่า ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ ร่วมกิจกรรมปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ร่วมบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการและการร่วมประชุมวางแผนกำหนดนโยบาย ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยสิน บุญภูมิ (2547 : 75-76) ที่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรจากส่วนต่าง ๆ ในชุมชน และนอกชุมชน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอ

2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงว่า เพศสามารถบ่งบอกถึงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยเพศชายมีการแสดงออกเกี่ยวกับความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง และอีกประการหนึ่งเพศชายอาจมีเวลาว่างในการติดตามข่าวสารและนั่งพูดคุยกับเพื่อนเพศเดียวกันมากกว่าเพศหญิง ซึ่งต้องใช้เวลาในการเลี้ยงดูบุตร และทำงานบ้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ พรหมณ์แก้ว (2550 :

<http://thaigoodview.com/nod/20610>) ที่พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของชุมชนในโรงเรียนเทศบาล 7 บ้านหนองคาพด เทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรีในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีบางส่วนที่จบการศึกษาระดับปริญญา

โท ซึ่งจะทำให้เป็นคนที่มีเหตุผลและอุดมการณ์ และมีความคิดที่จะเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการในโรงเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ ส่วนผู้ปกครองที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี อาจไม่มีความมั่นใจในความคิดของตนเอง จึงทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ พรหมณ์แก้ว (2550 : <http://thaigoodview.com/nod/20610>) ที่พบว่า ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของชุมชนในโรงเรียนเทศบาล 7 บ้านหนองตาพุด เทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย จะมีประสบการณ์และความรู้ทางด้านบัญชี มีกำลังทรัพย์สนับสนุนทุนการศึกษาหรืออุปกรณ์ทางการเรียนการสอนได้ และอาจมีความต้องการนำประสบการณ์และความรู้ทางด้านบัญชีมาช่วยบริหารจัดการในโรงเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ พรหมณ์แก้ว (2550 : <http://thaigoodview.com/nod/20610>) ที่พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของชุมชนในโรงเรียนเทศบาล 7 บ้านหนองตาพุด เทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนอนุบาลวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีรายได้สูงมีกำลังทรัพย์สามารถให้การสนับสนุนช่วยทางโรงเรียนได้มาก ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของตัวเงินหรือในรูปแบบของอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนของนักเรียน ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำ ต้องรู้จักอดออมเก็บเงินไว้เพื่อให้เพียงพอกับรายจ่ายในครอบครัว

6. ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ ด้านวิชาวิชาการ ผู้ปกครองไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วม ไม่เข้าใจเกี่ยวกับ

งานทางด้านวิชาการ และคิดว่าหลักสูตรการศึกษาควรเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด ผู้ปกครองไม่มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้อง ด้านงบประมาณ ผู้ปกครองไม่เข้าใจเกี่ยวกับงาน ด้านงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณ และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ไม่ เอื้ออำนวยต่อการช่วยเหลือด้านเงินทุนการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้ปกครองคิดว่าการคัดเลือกบุคคลเป็นการดำเนินงานตามขั้นตอนของทางราชการซึ่งผู้ปกครองไม่สามารถเข้าไปเกี่ยวข้องได้ และในการคัดเลือกครูดีเด่น ผู้ปกครองไม่ทราบคุณสมบัติในการคัดเลือก และ ด้านการบริหารทั่วไป ผู้ปกครองไม่ทราบข้อมูลข่าวสารจากทางโรงเรียน และในการจัด กิจกรรมของโรงเรียน ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบแต่เนิ่น ๆ อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย ทำให้ผู้ปกครองมีภารกิจต้องทำงานเลี้ยงครอบครัว ไม่มี เวลาเข้าร่วมประชุมได้ทุกคน และอีกประการหนึ่งผู้ปกครองถือว่าการบริหารจัดการศึกษาเป็น หน้าที่ของครูโดยตรง ที่ต้องดำเนินงานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักสูตร และในการ คัดเลือกบุคคลก็เป็นไปตามขั้นตอนของทางราชการ ผู้ปกครองมีหน้าที่ดูแลบุตรหลานเฉพาะ นอกโรงเรียนเท่านั้น และผู้ปกครองมักเข้าใจผิดว่าไม่มีความรู้ ความสามารถที่จะเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน และขาดทุนทรัพย์ากรในด้านงบประมาณ

7. ความต้องการในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ ด้านวิชาวิชาการ ผู้ปกครองต้องการเข้าร่วมวางแผนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน เข้าร่วมวางแผนในการนำวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการ เรียนการสอน และเข้าร่วมวางแผนในการรวบรวมแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ด้านงบประมาณ ผู้ปกครองต้องการติดตามการใช้งบประมาณ ร่วมประชุมการรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ร่วมจัดกิจกรรมเพื่อหารายได้ให้โรงเรียน ร่วมวางแผนในการจัดหาเงินทุนเพื่อการศึกษา และ ร่วมวางแผนในการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้ปกครองต้องการร่วม วางแผนในการจัดหาบุคคลซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และกำหนดคุณลักษณะในการคัดเลือกครู ดีเด่น และด้านการบริหารทั่วไป ผู้ปกครองต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เข้าร่วม ประชุมเพื่อพบปะกับครูผู้สอนบุตรหลาน ร่วมวางแผนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน ร่วมวางแผนข้อกำหนดในการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน และร่วมรับฟังรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และจบการศึกษา ระดับปริญญาโทบ้างเป็นบางส่วน และอีกประการหนึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าทำให้ผู้ปกครองสามารถติดตามข่าวเกี่ยวกับการศึกษาได้กว้างขวาง ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้

เกี่ยวกับการศึกษามากขึ้น จึงทำให้ผู้ปกครองมีความสนใจที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอนุบาลวาปีอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับผู้ปกครอง โดยมีการประชุมเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปี มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ เพื่อร่วมแก้ปัญหา ขอความร่วมมือ จะทำให้ชุมชนเกิดความรู้สึกรักผูกพันเป็นเจ้าของ

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอนุบาลวาปีอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคล ดังนั้นโรงเรียนกับชุมชน จะต้องจัดกิจกรรมร่วมกันตาม โอกาสอันควร เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาระหว่างการจัดการศึกษาที่มีผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการจัดการศึกษาที่จัดโดยรัฐบาล

2.2 ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ